

Good governance administration and school effectiveness under standard 2 vocational education management institute of vocational education: Northern Region 4

Pansiree Choonopparat¹

Received	Reviewed	Revised	Accepted
18/02/2563	20/02/2563	25/02/2563	26/02/2563

Abstract

The objectives of this research are: 1) to study the good governance level of the academy administrators in the Institutes of Vocational Education, Northern Region 4, 2) to study the academy effectiveness according to the second vocational education management standard of the Institutes of Vocational Education, Northern Region 4, 3) to study the relationship between good governance of the academy administrators and academy effectiveness according to the second vocational education management standard of the Institutes of Vocational Education, Northern Region 4, and 4) to create forecasting equations for good governance of the administrators and academy effectiveness according to the second vocational education management standard of the Institutes of Vocational Education, Northern Region 4. The sample group consists of 265. The instrument used in this research was a 5 level interpolation questionnaire with a linearity between .60 -1.00 and an alpha precision coefficient is 0.903. The statistics used in the research are percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient and multiple regression analysis.

The research result indicated the following: 1. The good governance of academy administrators in the Institutes of Vocational Education, Northern Region 4, in overview was in high level. 2. The academy effectiveness according to the second vocational education management standard of the Institutes of Vocational Education, Northern Region 4, in overview was in high level. 3. The relationship between Good governance of the academy administrators affecting the academy effectiveness according to the second vocational education management standard of the Institutes of Vocational Education 4, was found to be between .452-.665. The positive relationship was at a

¹ Chaopraya University, Email-phansiree.nan@gmail.com

moderate-quite high with statistical significance at level .01. 4. Multiple regression Analysis found that the good governance of the school administrators. Principle of equality, Responsibility, Principles of performance, virtue, and value. Can explain the variance Or predict the dependent variable, which is the effectiveness of the educational institutions according to the standard 2 for vocational education management in the Northern Vocational Education Institution 4, at 50.20% ($R^2 = .502$), which is statistically significant at level .01.

Keywords: Good Governance, Effectiveness, Second Vocational Education Management Standard

หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตาม มาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4

พรรณสิรี ชุนพรัตน์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 จำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความตรงระหว่าง .60 -1.00 และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบอัลฟา (Alpha-reliability Coefficient) เท่ากับ 0.903 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ในภาพรวม พบว่า อยู่ในช่วงระหว่าง .452-.665 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง-ค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา หลักความเสมอภาค หลักความรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพ หลักคุณธรรม และหลักความคุ้มค่า สามารถอธิบาย ความแปรปรวน หรือทำนายตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ได้ร้อยละ 50.20 ($R^2 = .502$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : หลักธรรมาภิบาล, ประสิทธิผล, มาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษา

² มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา, Email-phansiree.nan@gmail.com

บทนำ

หลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญต่อการบริหารองค์กรทุกประเภท โดยสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรทางการศึกษาที่สำคัญในการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้คนในชาติ เป็นหน่วยงานปฏิบัติการที่ดำเนินการจัดการศึกษาที่แท้จริง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถบริหารจัดการตามภารกิจได้อย่างเหมาะสม ธรรมาภิบาลนั้นเป็นเรื่องของหลักการบริหารแนวใหม่ที่มีแก่นหลักการ โดยมีใช้เป็นเพียงรูปแบบทฤษฎีการบริหาร แต่เป็นหลักการทำงานซึ่งหากนำมาใช้เพื่อการบริหารแล้วจะเกิดความเชื่อมั่นว่าจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุดคือ ความเป็นธรรม ความสุจริต มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียน จึงมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบสูงขึ้น ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการและประเทศชาติ การจัดการศึกษาในสถานศึกษาจะสำเร็จตามเป้าหมายหรือบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน (Kongtiang, S., 2009)

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี มีสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดการศึกษา จำนวน 5 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี และวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารและประสิทธิผล ของสถานศึกษา จึงได้กำหนดเป็นนโยบายหลักในการดำเนินงานขององค์กรมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อวัดคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลการบริหารจัดการของสถานศึกษาใช้ในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการฝึกอบรมวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา และมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษานั้น ผลที่เกิดขึ้นพบว่า มีประสิทธิผลของสถานศึกษาในทุกระดับการศึกษาบางส่วน ยังไม่ได้คุณภาพตามหลักสูตร โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา เนื่องจากสถานศึกษายังขาดครู ที่มีคุณวุฒิการศึกษาตรงกับหลักสูตรในบางวิชาที่กำหนด ยังไม่เข้าเกณฑ์ในการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ นอกจากนี้สำหรับการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพที่ได้บริหารตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นมาพอสมควรแล้ว แต่ยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมายเท่าที่ควร มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไม่น่าพึงพอใจ โดยเฉพาะมาตรฐานด้านที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา ที่ส่งผลทำให้คุณภาพของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ มีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ขาดคุณลักษณะ ด้านความรู้ทางวิชาการและทักษะที่จำเป็น ส่งผลกระทบต่อการผลิตกำลังคน ทั้งด้านปริมาณ

และคุณภาพ การที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพผู้บริหารจะต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการด้านคุณภาพที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

จากปัญหาดังกล่าว การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลจากหลักการพื้นฐานสำคัญ 10 ประการ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักความเสมอภาค หลักการกระจายอำนาจ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ด้านการบริหารจัดการ และด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัตินั้น ยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายหรือบรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 อีกทั้งมีความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลที่นำมาใช้มากน้อยเพียงใดและมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาหรือไม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการบริหารงาน โดยนำหลักธรรมาภิบาลไปบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ผลตามเป้าหมายหรือบรรลุวัตถุประสงค์ และไปใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนและการกำหนดแนวทางให้ครูได้เสริมสร้างประสิทธิผลคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษามากขึ้น รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องระดับนโยบายให้สามารถนำไปเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อันจะส่งผลต่อการพัฒนาด้านการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4
2. เพื่อศึกษาระดับปฏิบัติของประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษา จากหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัย ได้กำหนดการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร และครู สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ประกอบด้วย ผู้บริหาร 24 คน ครู 800 คน จากสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ที่เปิดสอนระดับ ปวช. ปวส. และระดับปริญญาตรี จำนวน 5 แห่งคือ 1) วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์ 3) วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร 4) วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี และ 5) วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร รวม 824 คน (สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4, 2562 : 5)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครู สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970) จำนวน 265 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยเจ้าพระยา เพื่อไปขอความอนุเคราะห์จากสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จากกลุ่มตัวอย่าง และจัดส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

2. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 จากผู้บริหารและครูจำนวน 265 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 โดยใช้ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. การสร้างสมการพยากรณ์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Frequency and percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 วิธีการวิจัยเป็นเชิงปริมาณ

ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (Close form) ที่เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check list) 5 ระดับที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.903 โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 จำนวน 265 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน โดยใช้ความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4

ตอนที่ 5 การสร้างสมการพยากรณ์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4

ตอนที่ 1 ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 46.42 และเพศหญิง จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 53.58 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า อายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.21 อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.58 อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.08 และอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.13 การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.08 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 40 ระดับอนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 4.15 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 3.77 ตำแหน่งงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีตำแหน่งผู้อำนวยการ คิดเป็นร้อยละ 0.38 ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ คิดเป็นร้อยละ 1.51 ครู คิดเป็นร้อยละ 90.19 และหัวหน้าแผนก/หัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 7.92 ระยะเวลาในการทำงาน ระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.89 ระยะเวลา 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.83 ระยะเวลา 4-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.74 ระยะเวลา 7-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.77 และระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 43.77 รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	123	46.42
หญิง	142	53.58
รวม	265	100.00
2. อายุ		
20-30 ปี	35	13.21
31-40 ปี	89	33.58
41-50 ปี	85	32.08
51 ปีขึ้นไป	56	21.13
รวม	265	100.00
ข้อมูลพื้นฐานจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา/ปวส.	11	4.15
ปริญญาตรี	138	52.08
ปริญญาโท	106	40.00
ปริญญาเอก	10	3.77
รวม	265	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

4. ตำแหน่งงาน		
ผู้อำนวยการ	1	0.38
รองผู้อำนวยการ	4	1.51
ครู	239	90.19
หัวหน้าแผนก/หัวหน้างาน	21	7.92
รวม	265	100.00

5. ระยะเวลาในการทำงาน		
ระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี	5	1.89
ระยะเวลา 1-3 ปี	34	12.83
ระยะเวลา 4-6 ปี	47	17.74
ระยะเวลา 7-9 ปี	63	23.77
ระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป	116	43.77
รวม	265	100.00

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 โดยภาพรวม

ข้อ	หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	หลักนิติธรรม	4.02	0.49	มาก
2	หลักคุณธรรม	4.13	0.50	มาก
3	หลักความโปร่งใส	4.02	0.47	มาก
4	หลักการมีส่วนร่วม	3.92	0.54	มาก
5	หลักความรับผิดชอบ	4.06	0.49	มาก
6	หลักความคุ้มค่า	3.95	0.46	มาก
7	หลักประสิทธิภาพ	3.99	0.45	มาก
8	หลักประสิทธิภาพ	3.92	0.51	มาก
9	หลักความเสมอภาค	3.97	0.46	มาก
10	หลักการกระจายอำนาจ	3.99	0.43	มาก
รวมเฉลี่ย		3.99	0.48	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ หลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$) รองลงมาคือ หลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ หลักประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.92$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษา
ในสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2
ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 โดยภาพรวม

ข้อ	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา	4.03	0.43	มาก
2	ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	4.07	0.39	มาก
3	ด้านการบริหารจัดการ	3.97	0.42	มาก
4	ด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ	4.05	0.40	มาก
รวมเฉลี่ย		4.02	0.33	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษา
ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่
ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ($\bar{x} = 4.07$) รองลงมาคือ ด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ ($\bar{x} = 4.05$)
และด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับ
ประสิทธิผล ของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคเหนือ 4

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา
ตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4

	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	X_9	X_{10}	Y_{tot}
X_1	1										
X_2	.619	1									
	**										
X_3	.605	.680	1								
	**	**									
X_4	.599	.591	.630	1							
	**	**	**								
X_5	.523	.531	.514*	.587*	1						
	**	**	*	*							

X_6	.527 **	.523 **	.506 **	.540 **	.587 **	1					
X_7	.523 **	.563 **	.548 **	.539 **	.593 **	.609 **	1				
X_8	.528 **	.554 **	.599 **	.534 **	.547 **	.571 **	.682 **	1			
X_9	.493 **	.454 **	.546 **	.490 **	.418 **	.520 **	.533 **	.638 **	1		
X_{10}	.533 **	.518 **	.533 **	.536 **	.541 **	.539 **	.599 **	.624 **	.528 **	1	
Y_{tot}	.665 **	.577 **	.652 **	.600 **	.462 **	.468 **	.509 **	.575 **	.452 **	.487 **	1

** $p < .01$

ตารางที่ 4 ผลความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 พบว่าหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง-ค่อนข้างสูง ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา ในรายละเอียด พบว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง .452-.665 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา หลักความเสมอภาค มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .452 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา หลักนิติธรรม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับค่อนข้างสูงโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .665 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 5 การสร้างสมการพยากรณ์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) ของหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 โดยแยกเป็นรายด้าน

หลักธรรมาภิบาล	B	Beta(β)	t	Sig.
หลักความเสมอภาค (X_9)	.210	.285	4.471**	.000
หลักความรับผิดชอบ (X_5)	.083	.121	1.979*	.049
หลักประสิทธิภาพ (X_8)	.125	.190	2.897**	.004
หลักคุณธรรม (X_2)	.097	.144	2.442**	.015
หลักความคุ้มค่า (X_6)	.093	.126	2.077*	.039
Constant (β_0) = 1.601 R = .708 _e R Square = .502 Adjusted R Square = .492 F = 52.170**				

**p<.01, *p<.05

จากตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า และหลักความรับผิดชอบ สามารถอธิบายความแปรปรวน หรือทำนายตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ได้ร้อยละ 50.20 ($R^2 = .502$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ประสิทธิภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.601 + .210(X_9) + .083(X_5) + .125(X_8) + .097(X_2) + .093(X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .285(Z_9) + .190(Z_8) + .144(Z_2) + .126(Z_6) + .121(Z_5)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ผู้วิจัยอภิปรายในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักคุณธรรม รองลงมาคือ หลักความรับผิดชอบ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลักการมีส่วนร่วมและหลักประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความสอดคล้องระหว่างผู้ปฏิบัติงานและนโยบายต่าง ๆ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทรรศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และการดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบ ผลการปฏิบัติงาน ตามที่องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีใหม่ โดยคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบกับหลักการของ สำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wuttiwikaiyakan, T., 2012) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การพัฒนาหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารตามหลักคุณธรรม 2) การบริหารตามหลักความคุ้มค่าหรือประสิทธิภาพ 3) การบริหารตามหลักประสิทธิผล 4) การบริหารตามหลักมาตรฐานทางอาชีวศึกษา 5) การบริหารตามหลักความโปร่งใส 6) การบริหาร ตามหลักความรับผิดชอบ 7) การบริหารตามหลักการมีส่วนร่วม 8) การบริหารตามหลักนิติธรรม

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา รองลงมาคือ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติและด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการจะเกิดประสิทธิผลได้นั้นการบริหารจัดการและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจะต้องสอดคล้องกัน ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องบริหารจัดการ ตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน เพื่อให้สามารถนำนโยบายไปปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Daoloi, U., 2018) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 สระบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี มีการใช้ หลักธรรมาภิบาลทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต

4 สระบุรี ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี มีทิศทางบวกและขนาดความสัมพันธ์ = .897 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ในภาพรวม พบว่า หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 อยู่ในช่วงระหว่าง .452-.665 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง-ค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ด้านการบริหารจัดการ และด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่าหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกเพราะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารจะต้องมีองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลเพื่อเกื้อหนุนการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล ทั้ง 10 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักความเสมอภาค หลักการกระจายอำนาจ อีกทั้ง ครูและนักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมสนับสนุนนโยบายดังกล่าว จะทำให้เกิดผลเป็นเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Charoensuk, B., 2018) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลัก ความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความสำนึกรับผิดชอบ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา การปรับเปลี่ยนและการพัฒนาสถานศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในยุคไทยแลนด์ 4.0 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับต่ำมาก ($r = 0.196$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากผลการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยการใช้ระเบียบ กฎหมายหรือกฎเกณฑ์อย่างเป็นธรรมด้วยความเสมอภาค การบริหารโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน สร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาเกิดผลดีต่อผู้เรียนและสังคม

4. การสร้างสมการพยากรณ์หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 พบว่าหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า และหลักความรับผิดชอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนหรือทำนายตัวแปรตาม คือประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ได้ร้อยละ 50.20 ($R^2 = .502$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 หมายถึง หลักความเสมอภาค ทำให้ผู้บริหารไม่เลือกปฏิบัติไม่ลำเอียงมีการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมกับทุกคน อยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายเดียวกัน ดังนั้นสมการพยากรณ์ใหม่ที่เราสร้างขึ้นนี้ ผู้บริหารควรเสริมสร้างหลักความเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า และหลักความรับผิดชอบ เนื่องจากค่าคะแนนของตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถ ทำให้เกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาสามารถนำมาเป็นตัวแปรหลักเมื่อนำมาใช้เป็นประเด็นในการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลจะทำให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารได้มากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางหนึ่งที่ยุติธรรมนำมาใช้กำหนดเป็นนโยบายและมาตรการในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ยังใช้หลักความเสมอภาคในการปกครองบุคลากรที่อยู่ภายใต้สถานศึกษาเดียวกันให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างคุ้มค่า ซึ่งหลักธรรมาภิบาลนั้น ครอบคลุมการบริหารงานทุกด้าน รวมทั้งด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ (Chimahan, K., 2012) ได้วิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า สภาพการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านหลักความเสมอภาค รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ตามลำดับ และด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม แนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ส่วนหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิผล และหลักการกระจายอำนาจ ที่พบว่าไม่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลดังกล่าว ได้มีการปฏิบัติในสถานศึกษาเปี่ยมปกติ ภายใต้กฎระเบียบ และนโยบายของสถานศึกษา เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากการศึกษาพบว่าหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สถาบันการศึกษาภาคเหนือ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักคุณธรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลักการมีส่วนร่วมและหลักประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรกำหนดโครงสร้างของธรรมาภิบาล มีผู้บริหารกับองค์คณะบุคคลที่เรียกว่าบอร์ดหรือคณะกรรมการหรือสภาหรือชื่ออื่นๆ ที่ทำงานประสานความสัมพันธ์กัน โดยมีการแบ่งอำนาจและบทบาทหน้าที่ทั้งในสภาพ่วงดูล สอดคล้องและเสริมกันเป็นระบบ

1.2 จากการศึกษาพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการศึกษาภาคเหนือ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ ดังนั้นในการบริหารจัดการควรมีนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการให้มีมาตรฐานและคุณภาพโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการอาชีวศึกษา ยกย่องคุณภาพผู้เรียนเข้าสู่มาตรฐานสากล และเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพให้เพียงพอ ต่อความต้องการของประเทศ

2. ข้อเสนอแนะสู่การปฏิบัติ

2.1 จากการศึกษาพบว่าหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สถาบันการศึกษาภาคเหนือ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักคุณธรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลักการมีส่วนร่วมและหลักประสิทธิภาพ ดังนั้นในการบริหารสถานศึกษา ควรเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหาร จะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธีและด้านกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

2.2 จากการศึกษาพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาในสถาบันการศึกษาภาคเหนือ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ ดังนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 ด้านการจัดการอาชีวศึกษาจึงต้องสอดคล้องกับการจัดการอาชีวศึกษา จึงควรกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ไว้อย่างมีระบบ ผู้บริหาร ครูอาจารย์และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชน ในท้องถิ่นเพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชน ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ของสถานศึกษา อย่างหลากหลายในทุกองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสามารถเปรียบเทียบผลการวิจัย และนำความสำเร็จของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละหน่วยงานและนำมาประยุกต์ใช้ได้

3.2 ควรมีการวิจัยว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในด้านกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรและสถานศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

3.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการสร้างประสิทธิภาพในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับการบริหารงานยุคปัจจุบัน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

References

- Charoensuk, B. (2018). *Development of a model of educational institution administration according to the principles of good governance in basic education institutions Upper Southern Province*. Master's Thesis Ramkhamhaeng University.
- Chimahan, K. (2012). *Guidelines for administration using the principles of good governance of school administrators Under the Office of Education Area District 42*. Master's Thesis Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Daoloi, U. (2018). *The relationship between governance with good governance and the effectiveness of secondary schools. Under the Office of Secondary Education Area 4, Saraburi*. Master's Thesis Rajamangala University of Technology Thanyaburi.
- Kongtiang, S. (2009). *Principles and theory of educational administration*. Bangkok: Mittrapaph Printing.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Wuttiwikaiyakan, T. (2012). *Development of good governance in the administration of educational institutions under the Office of Vocational Education Commission in Bangkok*. Master's Thesis Hat Yai University.